

4. března 2025 • ročník 2024 / 2025 • číslo 6

ZŠ Pětka, Vrchlického 22, Šumperk, [petka\[zavinac\]5zssumperk.cz](mailto:petka[zavinac]5zssumperk.cz)

PĚTKA

Školní časopis
pro žáky, rodiče a pedagogy

Svatováclavský chorál

Patronem naší země je odjakživa svatý Václav, a jedna z neznámějších modliteb za vlast je právě svatováclavský chorál. Kořeny této modlitby sahají až do 12. století, jejím původním jazykem je staročestina. V průběhu staletí se k prvotní verzi přidávaly další sloky a tak vznikl text, jak ho známe a zpíváme dnes.

Svatý Václave, vévodo české země,
kníže náš, pros za nás Boha, svatého Ducha!
Kriste eleison.

Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své
plémě,
nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave!
Kriste eleison.

Pomoci my tvé žádáme, smiluj se nad námi,
utěš smutné, zažeh vše zlé, svatý Václave!
Kriste eleison.

Nebeské jest dvorstvo krásné, blaze tomu, kdo tam
dojde,
v život věčný, oheň jasný svatého Ducha.
Kriste eleison.

Maria, Matko žádoucí, tys Královna všemohoucí,
prosiž za nás, za křesťany, svého Syna, Hospodina!
Kriste eleison.

Andělé svatí nebeští, račte nás k sobě přivésti,
tam, kde chvála nepřestává věčného Boha.
Kriste eleison.

Všichni svatí, za nás proste, zahynouti nám
nedejte,
svatý Víte, svatý Norberte, svatý Zikmunde, svatý
Prokope, svatý Vojtěše, svatý Jene Nepomucký,
svatá Ludmilo, svatá Anežko, svatá Zdislavo,
svatý Václave!
Kriste eleison.

Bohu Otci chválu vzdejme, svatým křížem se
žehnejme:
Ve jménu Otce i Syna jeho i Ducha svatého.
Kriste eleison.

Obsah aktuálního čísla

Svatováclavský chorál	2
Úvodník	3
Ovzduší v Šumperku	4
Recitační soutěž	5
Den otevřených dveří	6
5. A pekla muffiny	7
6.AB, Praha, Tutanchamon	8
Polemika: Rostoucí násilí na školách	9
Jaký bude svět za dalších 30 let? L.Nikodem, 8.A	16
Svět za 30 let F. Chytil, 8. B	17
Obrázek žákyně 8. třídy	18
Foto Žlebského vodopádu T. Verner, 9. B	19
Jaké je to asi v Čudu? K. Pokorná, 7. B	20
Pes Hill M. Grund, 9. A	21
Jaké je to asi v Čudu? K. Pokorná, 7. B	22
Obrázek O. Chytky ze 3. A	23

Redakce:

Š. Fialová, P. Loyan, G. Lešinger,
F. Steiner, D. Wierba, L. Dudek,
A. Bernardová, M. Wierbová,
A. Bahina, K. Mižigarová,
K. Blažková, M. Macháč,
L. Bližňák, ChatGPT

Vážení čtenáři,

sluníčko se konečně probíjí skrz zimní šedou oblohu, ptáci si pomalu zkoušejí jarní koncerty a my všichni netrpělivě vyhlížíme první opravdově teplé dny. Březen je měsíc, kdy se příroda začíná probouzet, my odkládáme zimní bundy a těšíme se na delší dny plné světla. A co je nejlepší? Čeká nás týden jarních prázdnin!

Ať už plánujete vyrazit na hory, odjet na výlet nebo prostě jen odpočívat doma, bude to ideální čas načerpat síly do dalšího školního období. Kdo by si po měsících zimy nezasloužil trochu volna?

Tak si užijte volné dny, ať už s knihou v ruce, venku s kamarády nebo třeba u filmu s horkou čokoládou. A až se vrátíte zpět do školy, nezapomeňte – léto už je zase o kousek blíž!

Redakční tým školního časopisu Pětka

Několik zajímavostí o březnu

- Název „březen“ pochází pravděpodobně od březových stromů, které se v tomto období začínají probouzet k životu. Dříve se tento měsíc nazýval „brezen“, což souviselo s rašením pupenů a přípravou přírody na jaro.

- Meteorologické jaro začíná už 1. března. Astronomické jaro nastává 19.–21. března během jarní rovnodennosti, kdy den a noc mají přibližně stejnou délku.

- Existuje české přísloví: „Březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem.“ A není divu! Počasí v březnu bývá nevyzpytatelné – chvíli svítí slunce, pak sněží, fouká silný vítr a najednou zase prší. Je to měsíc, kdy se pomalu loučíme se zimou, ale jaro se ještě nechce naplno ukázat.

- V mnoha kulturách byl března považován za začátek nového roku. Starověcí Římané například původně začínali svůj rok právě v březnu, což souviselo s příchodem jara a novým životem v přírodě.

- Významné mezinárodní dny

8. března – Mezinárodní den žen

14. března – Den pí (3,14)

17. března – Den svatého Patrika (slaví se především v Irsku)

20. března – Mezinárodní den štěstí

21. března – Světový den poezie a Mezinárodní den lesů

27. března – Světový den divadla

- V březnu se narodilo mnoho známých osobností, například:

Albert Einstein (14. března 1879) – geniální fyzik

Johann Sebastian Bach (21. března 1685) – slavný hudební skladatel

Michelangelo (6. března 1475) – renesanční umělec

Alexander Graham Bell (3. března 1847) – vynálezce telefonu

- V březnu vykvétají první jarní květiny – sněženky, bledule, krokusy a narcisy. Jsou to jedny z prvních rostlin, které symbolizují konec zimy.

Ovzduší v Šumperku je pod kontrolou

Je středa 26. 2. Atmosféra ve třídě značně houstne, nervozita stoupá. Ekotým se chystá na své první online jednání s Městským úřadem Šumperk. K videokonferenci se kromě ekotýmu připojují dvě pracovnice odboru životního prostředí (paní Krňávková, paní Křížová) a pan ředitel. Společně si povídají o záměrech ekotýmu a o ovzduší v Šumperku. A jak to dopadlo?

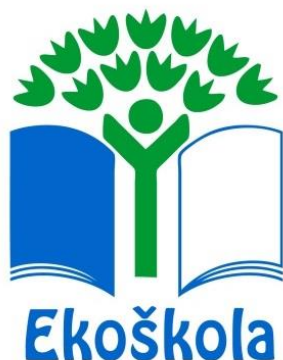
Dopadlo to dobře. Vzduch v Šumperku je čistý. Na konci školního roku naplánujeme pro veřejnost akci o čistém vzduchu a dopravě.

Přijdou speciální hosté z Městského úřadu Šumperk a ukážou nám meteostanici. Akce bude probíhat na školním hřišti a bude tam také zábava pro děti.

Moc se na vás těšíme.

Váš ekotým

Majda, Linda, Olivka

Recitační soutěž 3. ročníků

1. místo: Sofie Kaněv
2. místo: Ondřej Chytka
3. místo: Vojtěch Gronych

Gratulujeme vítězce Sofii, která postupuje do oblastního kola.

Den otevřených dveří v hudebně

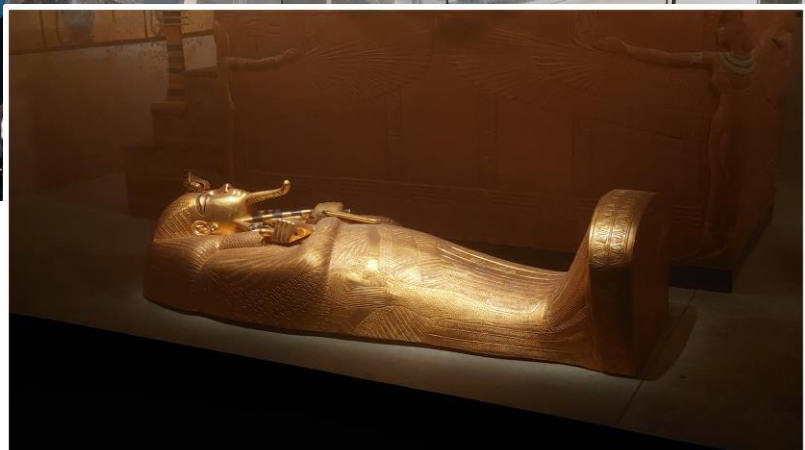
Žáci 4. C přivítali děti z MŠ v hudebně školy. Zahráli jim na flétny, kytary a ukulele. Společně si zazpívali lidové písničky a doprovázeli je na rytmické nástroje - dřívka, činelky, triangel, zvonky, tamburínu, bubínek a chřestidla. Nakonec si zatancovali taneček "Když jsem já sloužil". Za své vystoupení byli odměněni velkým potleskem.

5. A pekla muffiny budoucím prvňáčkům

6. AB potkala v Praze Tutanchamona

Polemika: Rostoucí násilí na školách

Násilí a šikana, narůstající agrese na školách jsou v poslední době žhavým tématem mnohých diskuzí. K takové polemické debatě, kterou můžeme vést i na stránkách tohoto časopisu, vám přinášíme dva konzervativně laděné články. První je zaměřen na násilí mezi žáky, druhý se věnuje případům, kdy učitel čelí agresi ze strany žáků.

Považujeme za nutné předeslat, že naše škola se této problematice intenzivně věnuje a uplatňuje robustní systémová řešení a sérii přijatých postupů

jak v prevenci, tak při případném řešení přestupků. Pro příklad zmiňme program proti šikaně KIVA, kdy se metodicky pracuje se žáky po celou školní docházku. Máme vytvořen KIVA tým, disponujeme třemi metodiky prevence, školním pedagogickým pracovištěm a speciálními pedagogy a etopedy. Snažíme se také maximálně spolupracovat s rodinami žáků i s příslušnými externími organizacemi.

Zvyšující se násilí na základních školách mezi žáky

konzervativní pohled na úbytek kázně a slábnoucí vliv rodiny

V posledních letech zaznává napříč světovými médii a odbornými publikacemi stále častěji varování před rostoucím násilím na základních školách. Tato skutečnost se opakovaně objevuje ve statistikách UNESCO, UNICEF či Světové zdravotnické organizace (WHO). Přestože se tento fenomén dotýká různých zemí a různého kulturního zázemí, sdíleným jmenovatelem je zvyšující se počet fyzických útoků, slovní agrese i psychického nátlaku mezi dětmi. Konzervativně

orientovaní odborníci přitom upozorňují na rozvolňování pravidel, slábnoucí úctu k autoritě a nefunkční vazby mezi školou a rodinou jako na hlavní příčiny současné situace.

Rámec světových statistik

UNESCO uvádí, že až 32 % žáků celosvětově se již setkalo s častým násilím nebo zastrašováním. Zatímco nejběžnější je forma slovní a kyberšikana, pozvolný nárůst zaznamenávají i fyzické útoky,

často vedené skupinou dětí proti spolužákovi či proti jednotlivci, který se odlišuje.

UNICEF varuje, že podobné projevy agrese zanechávají na dětech trvalé následky – snižují jejich sebedůvěru, motivaci k učení a mohou je dovést až k úzkostem, depresím či dokonce k sebevražedným myšlenkám. Tyto alarmující projevy poukazují na to, že škola, rodina i širší společnost často nedokáže nastavit dostatečně pevné mantinely či ukotvit žáky v jasném hodnotovém systému.

WHO dlouhodobě zdůrazňuje, že neřešená šikana či jiný druh agresivního chování v raném věku může vést k formování antisociálních a násilných vzorců i v dospělosti. Prevence podle odborníků spočívá v okamžitém odhalení problémů, nastavení kázně a důsledné spolupráci školy, rodin a dalších odborných institucí.

Příčiny nárůstu školního násilí

1. Sociální sítě, kyberšikana a nedostatek rodinné kontroly

Výzkumy z USA či Velké Británie ukazují, že sociální sítě a internet výrazně usnadnily anonymní či nepřetržité útoky na spolužáky. Nelze však vše svádět jen na technologie – klíčovou roli hraje i to, že rodiče často zanedbávají dohled nad tím, co děti na internetu sledují a jak se tam projevují.

Nekontrolované používání chytrých telefonů a absence jasných pravidel v rodině otevírají cestu ke kyberšikaně.

2. Zvýšená stresová zátěž a rozvolněná rodina

Současná generace dětí čelí vysokým nárokům na výkon a úspěch, avšak mnohdy bez pevného rodinného zázemí či konzistentní výchovy. Americké studie (University of Minnesota, Columbia University) potvrzují, že nedostatek emocionální podpory a vedení ke kázni mohou vést k agresivním projevům. Tradičně konzervativní přístup zdůrazňuje, že rodina by měla být primárním místem, kde dítě získává pocit bezpečí, ale i vědomí osobní zodpovědnosti.

3. Nedůraz na výchovu k sociálním a emočním dovednostem

V některých zemích existuje široce rozvinutý systém výuky sociálních a emočních dovedností (tzv. soft skills). Při nedostatečném vedení dětí k respektu, empatii a schopnosti zvládat konflikty se však žáci snadno uchylují k násilí jako k „rychlému řešení“. Konzervativci zde podtrhují roli učitelů jako autorit, které mají právo a povinnost vést děti k disciplíně, nikoli se obávat prosadit jasná pravidla a nastavit tresty za jejich porušení.

4. Nedostatek pedagogů a podpůrných pracovníků ve spojení se sníženou kázní

Školy v mnoha zemích světa – od USA až po Francii – se potýkají s nedostatkem kvalifikovaných učitelů. Velké třídy a nízká podpora mohou vést k situacím, kdy je pro učitele obtížné udržet pořádek a vést žáky k vzájemnému respektu. Konzervativně orientovaní odborníci varují, že pokud systém upřednostňuje “právo dítěte” před právem učitele na bezpečné pracoviště, následkem je rostoucí drzost a agrese žáků.

Pohled do českých realití

V České republice je podle České školní inspekce a Linky bezpečí násilí na školách sice srovnatelné s evropským průměrem, nicméně i zde došlo k nárůstu případů šikany a fyzických útoků. Konzervativní kritika často poukazuje na podceňování závažnosti problému a nechť některých škol zveřejňovat skutečný stav kvůli obavám o vlastní reputaci. Děti pak nemají dostatečně jasný signál, že násilné jednání je nepřijatelné a že za něj ponosou důsledky.

Možné cesty k řešení

Posílení prevence, ale i důsledných postihů

Mít ve škole psychologa či sociálního pedagoga je užitečné, stejně jako vést děti k otevřeně

komunikaci. Ovšem jen prevence nestačí. Je potřeba, aby se agresor ihned setkal s jasným následkem – ať už formou kázeňských opatření, či přísnějším zásahem vedení školy.

Zohlednění digitální bezpečnosti a kontrola technologií

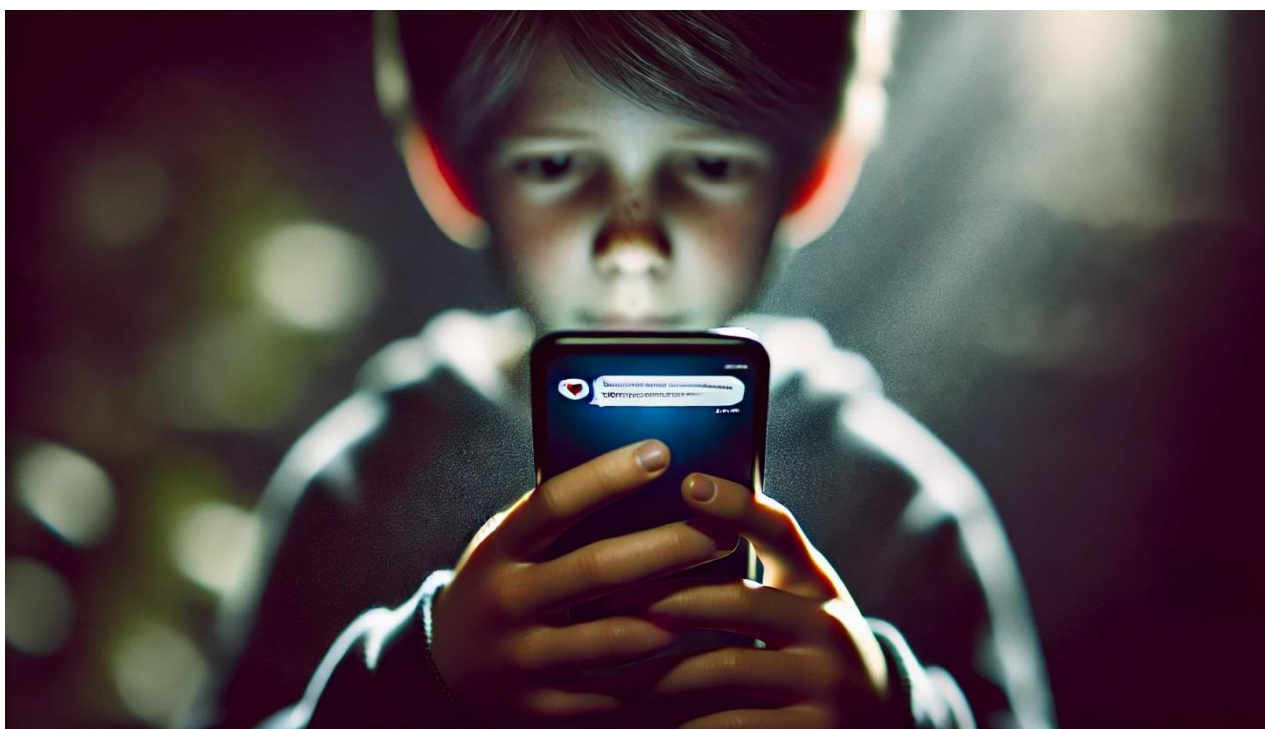
Sociální sítě a komunikační aplikace mohou sloužit jako hlavní nástroj kyberšikany. Konzervativci se zasazují o přísnější regulaci používání mobilních zařízení v hodinách i o důsledný dohled rodičů nad tím, co jejich děti dělají online. Výchova k digitální odpovědnosti by měla začít v rodině, nikoli až ve škole.

Úzká spolupráce školy a rodiny

Bez podpory zodpovědných rodičů, kteří uznávají autoritu učitele, je obtížné dosáhnout dlouhodobých výsledků. Rodiče by měli být vtaženi do řešení problémů, informováni o sebemenších náznacích šikany či násilí a vést své děti k respektu a plnění povinností.

Vytvoření bezpečného školního klimatu s jasnými pravidly

Budování pozitivních vztahů a vzájemné úcty je důležité, avšak neobejde se bez pravidel, která se opravdu vymáhají. Přístup Restorative Practices či jiné formy mediace mohou fungovat, jestliže je

zároveň jasné, že hrubé porušení pravidel se neobejde bez trestu – například dočasného vyloučení ze školy.

Závěrem

Zvyšující se násilí na základních školách je komplexní fenomén, na který nahlížíme jako na důsledek slábnoucích rodinných vazeb, rozvolněné disciplíny a nedostatečného důrazu na tradiční hodnoty, jako je respekt k autoritě či odpovědnost. Zahraniční výzkumy a statistiky (UNESCO, UNICEF, WHO) jasně potvrzují, že násilí má

dlouhodobé negativní dopady nejen na oběti, ale i na samotné agresory a celkový školní kolektiv. Účinná prevence vyžaduje komplexní přístup, který spojí rodinu, školu i širší společnost. Tato spolupráce by však neměla vyznávat pouze volnou a nekonečnou toleranci – naopak je třeba jasně připomenout mantinely a důsledně trestat jejich porušení. Jen tak lze dětem i pedagogům zajistit prostředí, kde mohou nejen v klidu vzdělávat, ale také být vychováváni v duchu vzájemné úcty a řádu.

Rostoucí agrese žáků na školách vůči pedagogům

konzervativní pohled na úbytek kázně a úcty k autoritám

Veřejná diskuse o násilí na školách se v posledních letech přiosťruje a nezůstává jen u tradičních témat, jako je šikana mezi žáky. Zahraniční statistiky i konkrétní případy totiž stále častěji upozorňují na jev, který býval dříve společensky tabuizován: agresivní chování žáků vůči učitelům a dalším zaměstnancům školy. Tato situace vyvolává otázky ohledně mezigenerační úcty, výchovy a zodpovědnosti rodičů. Z konzervativního pohledu je důležité opětovně zdůraznit význam

jasných pravidel, úcty k autoritám a propojení rodiny se školou.

Šokující případy v zahraničí

Mohli bychom uvést mnoho konkrétních a velmi brutálních případů, ale nechceme tímto článkem nikoho vystrašit. Poukážeme tedy jen obecně na situaci například ve Velké Británii. Zprávy BBC a The Guardian v posledních letech opakovaně informují o rostoucím počtu fyzických a verbálních

útoků na učitele. Problém se týká především oblastí s vyšší mírou sociálních problémů, ale i v poměrně stabilních lokalitách se školy potýkají s hrubým chováním žáků, kteří ignorují základní pravidla, vyhrožují či dokonce používají násilí.

Světové statistiky a konzervativní interpretace

Mezinárodní organizace, jako je UNICEF, UNESCO nebo WHO, již dlouhodobě varují před rostoucí agresivitou ve školách, a to jak mezi žáky navzájem, tak směrem k pedagogům.

Z konzervativního úhlu pohledu existuje několik hlavních příčin tohoto jevu:

Rozvolňování rodiny a oslabená výchova

V mnoha západních zemích se vliv rodiny postupně vytrácí – ať už vinou častých rozvodů, nedostatku času obou pracujících rodičů nebo kvůli přílišnému spoléhání na instituce. Když se zanedbá výchova k úctě, slušnému chování a zodpovědnosti, začne škola fungovat ve vakuu, kde chybí základní pilíře, na nichž se může stavět kázeň a respekt k učiteli.

Liberalizace školství bez řádných mantinelů

Zahraniční konzervativní experti (např. v USA či Británii) často argumentují, že přílišný důraz na

individuální svobodu dětí a minimalizace kázeňských opatření vedou ke zneužívání volnosti. Ve snaze neohrozit „práva dítěte“ se mnohdy zapomíná na práva učitele na bezpečné a respektující pracovní prostředí.

Narušená autorita učitele

V minulosti byl učitel respektovanou osobou, které rodiče důvěřovali a podporovali její i v náročných výchovných krocích. Dnes se často setkáváme s postojem, že „učitel nemá právo zasahovat“, a někdy i s okamžitými výhrůžkami žalobou ze strany rodičů. To učitelé ztěžuje možnost udržet disciplínu a zvyšuje riziko, že se agresivní projevy žáků budou opakovat.

Nedostatek následků za neakceptovatelné chování

Mnohé školy v rámci moderního přístupu usilují o inkluzi a individuální přístup, což je v zásadě dobrá myšlenka. Pokud ale chybí jasná pravidla pro řešení excesů (například okamžitý odsun agresora z kolektivu, důsledné prošetření případu a možná i dočasné vyloučení), pak se dítě učí, že může jednat bez reálných následků.

Jak je na tom Česká republika?

V českém prostředí vyvolávají obavy zejména případy, kdy se žák po vulgární slovní přestrelce pustí do fyzického napadání učitele. Část pedagogů si stěžuje, že vedení školy často nechce přiznat problém, aby neohrozilo „dobré jméno“ instituce. V porovnání se zahraničím nejde sice o tak rozšířený fenomén, nicméně Linka bezpečí i Česká školní inspekce potvrzují, že závažných případů rok od roku přibývá.

Konkrétní případy a varovná mementa

Opět vám zde neuvеdeme ty nejotřesnější případy, spíše jen případy ilustrativní.

Incident ze středních Čech (2022): Učitelka byla uhozena žákem poté, co mu zabavila mobil během vyučování. Škola se snažila případ řešit interně, avšak rodiče agresivního žáka hrozili právními kroky kvůli „poškození dobrého jména jejich syna“.

Východní Čechy (2023): Mediálně sledovaný konflikt, kdy osmá třída opakovaně zesměšňovala starší učitelku, natáčela ji a videa sdílela na sociálních sítích. Když učitelka chtěla žákům telefony odebrat, došlo i na fyzické potyčky. Případ skončil výpovědí pedagožky, která zvolila předčasný odchod do důchodu.

Ačkoli podobná vyhrocená situace nenabývá tak dramatických rozměrů, jako některé případy v zahraničí, signalizuje rostoucí neúctu k autoritám i v českém prostředí.

Cesty k nápravě

Obnovení důležitosti rodiny a spolupráce s ní

Rodiče by měli být vedeni k tomu, aby chápali školu jako důležitého spojence. Musí být jasné, že nevhodné chování dětí má reálné důsledky, a pokud žák napadne učitele, rodiče jsou povinni situaci řešit a spolupracovat se školou.

Jasně vymezené hranice a posílení kázně

Konzervativní proud zdůrazňuje, že děti potřebují mantinely a jasná pravidla. Učitelé se nesmějí bát uplatnit přiměřená kázeňská opatření – samozřejmě v rámci zákona a lidské důstojnosti. Zde sehrává roli i legislativa: aby byla jasně stanovena práva a povinnosti nejen žáků, ale i pedagogů.

Systematická obrana proti kybernetickému obtěžování

Sociální sítě a moderní technologie umožňují, aby se agrese přenesla za zdi školy. Konzervativní řešení spočívá v důsledné kontrole, omezení či zákazech mobilních telefonů v hodinách a v posílené výchově k digitální odpovědnosti.

Větší kompetence ředitelů škol

Ředitelé by měli mít podporu státu a rodičů při sankcionování agresorů, aby bylo možné efektivně a rychle zasáhnout – včetně dočasného či definitivního vyloučení ze školy, pokud situace dosáhne extrémní úrovně.

Posílení práv učitelů

Učitel, stejně jako každý jiný zaměstnanec, má právo na bezpečné pracoviště. Případy násilí musí být hlášeny a důsledně vyšetřovány, přičemž by měl následovat trestněprávní postih závažných činů.

Závěr

Rostoucí násilí na základních školách, ať už mezi žáky či namířené proti pedagogům, je varovným signálem, že se společenské klima mění. Z konzervativního úhlu pohledu je klíčem k řešení znovuoobnovení principů úcty k autoritám, ukotvení rodinných vazeb a zodpovědného rodičovství.

Situace v zahraničí nabízí dostatek odstrašujících příkladů, které dokládají, že pokud jako společnost podceníme výchovu a podporu učitelů, vytváříme podhoubí pro další eskalaci. Škola by měla být místem vzdělávání a kultivace charakteru, nikoli arénou, kde dochází ke konfrontaci bez jasných pravidel a důsledků.

Příspěvky do literární soutěže

Jaký bude svět za dalších 30 let?

Leopold Nikodem, 8. A

Když se zamyslím nad tím, jaký bude svět za třicet let, mám spoustu nápadů, které jsou možná trochu přehnané, ale i tak se na ně těším. Představa, že svět za 30 let bude úplně jiný než dnes, je vzrušující. Technologie se budou vyvíjet neuvěřitelně rychle a s tím se změní nejen náš každodenní život, ale i způsob, jakým vnímáme svět kolem nás.

Dnes si spousta lidí myslí, že už žijeme v době moderních technologií, ale podle mě to bude ještě mnohem lepší. V roce 2055, tedy za třicet let, bude svět pro mě určitě plný nových věcí, o kterých dnes nemáme ani tušení. Můžeme si být jisti, že technologie budou mnohem chytřejší než dnes. Představte si, že bychom mohli mít doma robota, který by nám pomáhal s úkoly, uklízením, nebo dokonce s vařením. Dnešní chytré telefony, které už teď používáme na všechno, se za třicet let promění v něco, co si ani neumíme představit. Možná si ani nebudeme muset telefon držet v ruce

– bude stačit, když budeme mluvit nebo myslet na to, co chceme udělat. Internet věcí bude propojený doslova se vším kolem nás – naše domácnosti, auta, školy, pracovní prostředí, všechno bude vzájemně komunikovat a usnadňovat nám život.

Nejen technologie, ale i naše práce se za těch třicet let změní. Už dnes vidíme, jak roboti a automatizace přebírají některé činnosti, které dříve vykonávali lidé. Za 30 let se může stát, že mnoho pracovních míst, která jsou dnes považována za běžná, už nebude potřeba. V mnoha továrnách budou stroje vykonávat práci za nás, a to nejen těžkou, ale třeba i práci, která dnes vyžaduje člověka. Místo toho budeme my lidé hledat nové cesty, jak využít svou kreativitu, a možná budou vznikat profesní oblasti, o kterých dnes nevíme.

Zatímco dnes je pro nás běžné, že většina lidí chodí do kanceláře nebo do škol, za 30 let to může být jinak – práce na dálku nebo prostřednictvím virtuálních realit může být naprosto normální.

Pokud se podívám na to, co to bude v roce 2055 znamenat pro mě, myslím, že to bude zcela jiný svět. Bude to svět, kde budeme mít mnohem více času na to, co nás baví, protože technologie budou dělat většinu práce za nás. Ačkoli si už dnes

klademe otázky, jaký bude náš život v takové době, za třicet let to pro nás bude úplně přirozené. Svět za 30 let bude zcela jiný. Ale co bude stále stejné? Lidé budou pořád hledat způsoby, jak si užívat života, jak se navzájem podporovat a jak dělat svět lepším místem. Ať už budou technologie tak vyspělé, jak si představujeme, stále bude důležité, jak s nimi naložíme a jak je použijeme pro dobro nás všech.

Svět za 30 let

Filip Chytil, 8. B

Jaký bude svět za dalších 30 let? Tato otázka otevírá dveře mnoha úvahám a možná i obavám. Technologie se vyvíjí neuvěřitelným tempem a naše společnost prochází neustálými změnami. Co všechno se tedy může v našem světě stát během třiceti let?

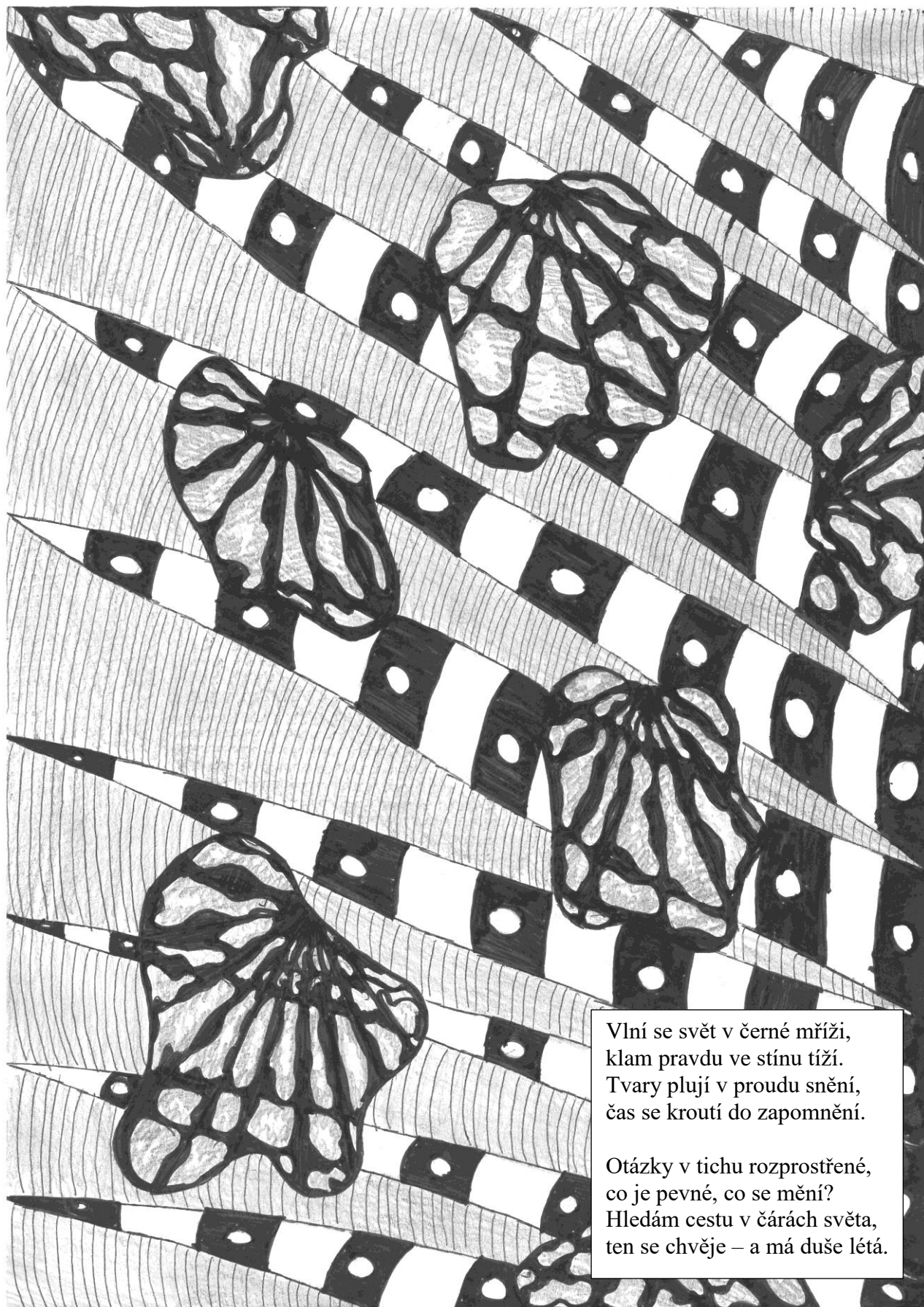
Za třicet let bude svět pravděpodobně vypadat úplně jinak než dnes. Umělá inteligence se stane běžnou součástí každodenního fungování, a to nejen v práci (v továrnách, v otázkách bezpečnosti, zdravotnictví, v obchodu), ale i v osobním životě. Možná už nebudeme muset řídit auta, protože doprava bude úplně automatická. Lékařská věda pokročí natolik, že mnoho dnes nevléčitelných nemocí bude minulostí, a délka lidského života se

prodlouží. Objevy v oblasti vesmíru by mohly vést k tomu, že se bude moct bydlet na Měsíci, nebo dokonce na Marsu. Lidé možná budou žít v obrovských stanicích ve vesmíru nebo na jiných planetách. Technologie 3D tisku nám umožní vyrábět nejen domy, ale i orgány pro transplantace. Globální oteplování možná dosáhne kritického bodu, což by byl velký problém.

Jaký bude život každého z nás? Vztahy mezi lidmi se mohou změnit, možná si budeme blíží díky lepší komunikaci, nebo se naopak odcizíme kvůli neustálému používání mobilních zařízení? Možná už nebudeme muset ani cestovat, protože virtuální realita nám umožní setkávat se a pracovat odkudkoliv. Možná budou všichni na světě nosit pořád virtuální brýle.

A co já? Jak budu žít za 30 let? Těžko říct, možná budu cestovat po světě a objevovat nové věci a zkoušet nové technologie, nebo si najdu ženu a budeme mít děti. Možná budu mít práci, která dnes ještě neexistuje, nebo budu dělat něco, co mi přinese skutečné naplnění. V každém případě ale věřím, že se budu snažit přizpůsobit změnám, které přijdou a nějak jich využít, aby mi to pomohlo. Budoucnost je nejistá, ale jedno jisté je, a to že bude jiná, než si ji dnes představujeme. Změny přijdou, ať chceme, nebo ne. Otázkou zůstává, jak na ně zareagujeme a kam se jako lidstvo vydáme.

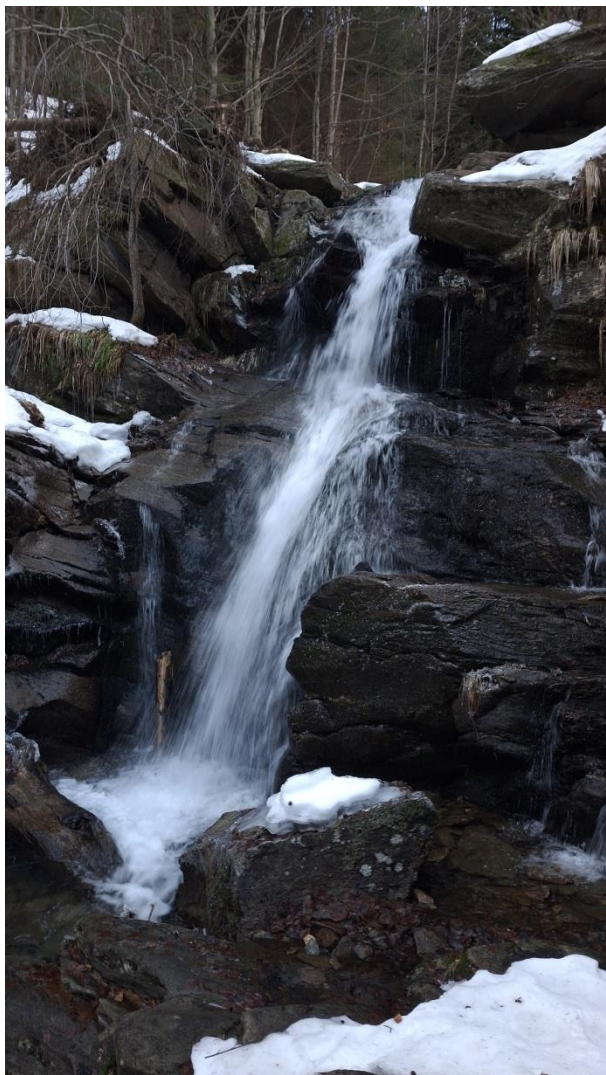

Vlní se svět v černé mříži,
klam pravdu ve stínu tíží.
Tvary plují v proudu snění,
čas se kroutí do zapomnění.

Otázky v tichu rozprostřené,
co je pevné, co se mění?
Hledám cestu v čárách světa,
ten se chvěje – a má duše létá.

autor obrázku: žákyně 8. třídy

Žlebský vodopád, foto: Tomáš Verner, 9. B

Jaké je to asi v Čudu?

Kristýna Pokorná, 7. B

Ahoj, já se jmenuji Kristýna a budu vás provádět mým příběhem. Povím vám o tom, jak jsem se ocitla v Čudu.

Jednou jsem měla opravdu náročný den. Psali jsme písemku, která se mi vůbec nepovedla, a dostala jsem za pět. K tomu jsme měli strašně dlouho školu, skončili jsme o čtvrt na čtyři. Potom jsem musela spěchat domů, protože jsem měla trénink. Trénuji se starší kategorií mažoretek, takže to bylo velmi náročné a vyčerpávající. Domů jsem se vrátila večer, musela jsem si udělat úkoly, uklidit si pokoj a postarat se o moje domácí mazlíčky. Moc času jsem na sebe neměla i kvůli pětce, kterou jsem tátovi musela vysvětlovat.

„Ale já jsem se opravdu snažila,“ vysvětlovala jsem, ale nebylo mi to nic platné.

A potom nastala ta skvělá část dne. Připravila jsem se a šla jsem konečně sladce spát. To jsem si alespoň myslela.

Jen co jsem usnula, probudila jsem se v nějaké nereálné zemi. Jako první jsem se ocitla v cukrové zemi, kde byly mraky z růžové cukrové vaty, slunce z velkého kulatého žlutého bonbónu, stromy ze sladkých lízátek. Řeka ze sodovky, tráva ze zelených pendreků a země z čokolády. Vůbec nic

tam nevypadalo reálně. Kdybych měla chuť na sladké, tak tam pobudu déle.

Ale vydala jsem se k nějakým dveřím a vešla do místnosti. Ta místnost byla černobílá. Nade mnou bylo umístěno velké černé kolo. A jak možná znáte z pohádek, to kolo se za mnou rozjelo. Musela jsem běžet ze všech svých sil, aby mě kolo nedohadlo. Už jsem si myslela, že to nezvládnou, ale najednou se za mnou zvuk jedoucího kola zastavil. Ohlédla jsem se, ale kolo nikde.

Když jsem se zase otočila před sebe, viděla jsem v řadě za sebou stát velké černé hranoly. Bylo jich tam strašně moc. Až jsem se vydýchala, vydala jsem se pomalým krokem k těm kvádrům. A ty kvádry na mě také začaly padat. Utíkala jsem, jak nejrychleji to šlo. Mezi kvádry ale byly docela velké mezery, takže jsem se někdy mohla na pár sekund zastavit. Řada černých vysokých kvádrů byla ale tak strašně dlouhá. Jsem ráda, že se mi tam v té nebezpečné a geometrické místnosti nic nestalo. Na konci místnosti byly opět dveře. Byly bílé a o dost větší než ty předchozí. Klika byla taky dost vysoko, ale dosáhla jsem na ni. Následovala další

místnost, byla temnější, jako kdyby se stmívalo. Na stropu byl vidět měsíc. Nebyl ještě v úplňku, ale i tak byl strašně veliký, temný a docela i strašidelný. Ale nebylo to nic, co bych nezvládla. Ty bílé dveře, kterými jsem prošla, byly z druhého

strany z tmavého dřeva. Okolo těch tmavě hnědých dveří rostl vysoký plevel. Kdyby tam se mnou byla moje babička, hned by poznala, co to je za rostlinu, ale já to takhle neumím. Ale ta rostlina po chvíli začala vypadat jako by na ní působilo nějaké kouzlo. Začala strašně rychle růst do výšky a do šířky. Vypadalo to, jako kdyby se po mě chtěla natáhnout a obrůst mě. Takže, jak si už možná myslíte, začala jsem utíkat po dlouhém tmavém chodníku, který byl přede mnou. Bohužel jsem zakopla, spadla jsem na ten chodník a zkroutila jsem se do klubíčka. Bála jsem se, že je se mnou konec a že se už nikdy neprobudím. Rostlina se ke

mně dostala, ale vypadalo to, že se mě vůbec nechtěla zbavit! Rostlina se u mě zastavila a prohlížela si mě. Nakonec ustoupila a vrátila se na své původní místo. Zvedla jsem se opatrně ze země a rozhlédla se, ale rostlina nikde!

Tak jsem se vydala dál. Netrvalo dlouho a dostala jsem se k široké řece. U břehu byla lodička. Nasedla jsem do ní a v tom momentě jsem se probudila.

Rychle jsem běžela za rodiči a celý příběh jim povyprávěla. Nakonec jsme se tomu všichni zasmáli a já jsem byla hlavně ráda, že se mi nic nestalo.

Pes Hill

Matěj Grund, 9. A

Pejsek Hill byl pro mě víc než jen zvířetem, byl mým nejlepším kamarádem a společníkem, který mi přinesl radost pokaždé, když jsem ho viděl. Hill totiž patřil mé tetě, která žije v Praze, a já jsem se pokaždé těšil na okamžiky, kdy ho přivezla k nám do Šumperka. Jezdil sem asi šestkrát do roka, a každý jeho příjezd byl pro mě malou oslavou. Věděl jsem, že když přijede, tak to budou dny, kdy si to užijeme, protože s Hillem jsem se cítil vždycky lépe.

Hill měl svůj vlastní zvláštní charakter. I když nebyl pořád u nás, rychle si získal místo v mém srdci. Bylo to, jako kdybychom měli svůj vlastní svět. Jeho věrné oči, když na mě koukal, jeho

hravost a radost, když jsme si spolu hráli, to všechno zůstane navždy ve mně. Hill mi ukazoval, co znamená láska a oddanost.

Ale život je někdy nespravedlivý a krutý. Jednoho dne přišla zpráva, na kterou jsem nebyl připraven. Teta mi napsala, že Hill už není mezi námi. Rakovina, ta zákeřná nemoc, si ho vzala dřív, než jsem měl možnost se s ním rozloučit. To, že jsem u něj nemohl být v jeho posledních chvílích, mi zlomilo srdce. Tolik jsem ho miloval a chtěl jsem mu říct sbohem, ale ten moment nepřišel. V ten okamžik jsem si řekl, že život nemá smysl a že je všechno v čudu.

Teprve po čase jsem se z jeho smrti trochu oklepal. Hill bude navždy součástí mého života, i když už tu není fyzicky. Vzpomínky na něj mi zůstanou a budou mě provázet každý den. Hill mi dal více, než bych kdy mohl žádat, a já na něho nikdy nezapomenu.

Jaké je to asi v čudu?

Anna Marie Klíčová, 9. A

Byl jednou jeden kluk Marek, kterého zajímalo všechno mezi nebem a zemí. Jeho největší vášní bylo vymýšlení všemožných otázek. Jednoho dne se zamyslel nad zvláštní otázkou: „Jaké je to asi v čudu?“ Rodiče, učitelé, dokonce i kamarádi mu na to odpověděli vždycky stejně: „To ti nikdo neřekne, protože v čudu nikdo nikdy doopravdy nebyl. To se jen tak říká.“

Marek se ale nevzdal. Rozhodl se, že to zjistí sám. Večer, když všichni doma usnuli, vzal si batůžek, pár sušenek a malou baterku. Vydal se na cestu do neznáma, do čudu, kam se nikdo nikdy dobrovolně nevydal.

Šel dlouho tmavou nocí, až došel na kraj lesa. Na tom místě stál starý, polorozpadlý ukazatel s nápisem: „Do čudu – tudy.“ Marek se podívil, ale zároveň se zaradoval, že má konečně nějakou stopu. Vydal se tedy směrem, kam ukazovala šipka.

Les houstl a cesta byla stále nejasnější. Marek měl občas pocit, že se cesta mění, že ho něco vede

někam úplně jinam, než sám chce. Po chvíli dorazil na mýtinu, kde stál veliký strom, v jehož kmeni byly vyřezány dveře. Na dveřích byl nápis: „Vítej v čudu. Otevři a vstup.“

Srdce mu bušilo. Opatrně otevřel dveře a vstoupil do tmy. Najednou ucítil zvláštní pocit, jako kdyby padal dolů, ale nespádl. Ocítl se někde úplně jinde. Byl prostě v čudu.

Kolem něj nebylo nic, jen zvláštní mlhavý opar, který se vznášel ve vzduchu. Bylo tam ticho, ale zároveň se zdálo, že z dálky slyší slabé šepotání. Neviděl žádnou krajinu, jen prázdnotu a mlhu. Marek se tam chvíli procházel, volal, ale nikdo mu neodpověděl.

Jak tam chodil, všiml si na zemi propisky. Nebyla to ledajaká propiska, ale jeho oblíbená psací pomůcka, která se mu ztratila, a o které včera prohlásil, že je v čudu. Najednou se tam začalo objevovat spousty věcí, jeho hrníček, mamčinina zástěra, tátovy brýle i vařečka jeho babičky. Ty věci měly společné pouze jedno, a to, že se o nich říkalo, že jsou v čudu.

Poznával tam spousty věcí, byl to čudusvět, kam všechny ztracené věci mizí. „Tak takhle to vypadá v čudu,“ řekl si. „Je to místo, kde vlastně původně

nic není. Není to ani tam, ani tady, prostě nikde a mizí sem ztracené věci.“

Své ztracené předměty se pokusil vzít s sebou, ale kdykoliv se natáhl pro jakoukoliv věc, zmizela a objevila se přímo za ním. Zkusil to ještě párkrát se stejným výsledkem. Poté prohlásil, že věci se do čudu dostanou, ale nemůžou už jít zpátky, je to vlastně prokletý svět.

Po nějaké době si všiml, že se mlha začíná měnit. Objevovaly se v ní obrysy míst a lidí, které Marek znal. Uviděl svoje rodiče, kamarády ze školy a dokonce i svoji kočku Micku. Všichni na něj volali: „Kde jsi, Marku? Nejsi v čudu?“

Marek si najednou uvědomil, že být v čudu znamená být ztracený – nejen pro ostatní, ale i sám pro sebe. Byl sice někde, ale zároveň nikde. Chtěl se vrátit, ale nevěděl jak. V ten okamžik mu blesklo hlavou, že jediná cesta ven je uvědomit si, že vlastně chce být tam, odkud přišel.

Zavřel oči a představoval si svůj pokoj, teplo domova a svoje blízké. Vyvinul velké úsilí, po čele mu tekla pot. Už se pomalu vzdával, když se mlha začala rozplývat a Marek ucítil pevnou půdu pod nohama. Když oči otevřel, stál znovu před svým domem, s batůžkem na zádech a s prázdnými rukama. Bylo ráno a vypadalo to, jako kdyby se vlastně nikam nevydal.

Od té doby, když někdo řekl, že je někdo nebo

něco v čudu, Marek se jen usmál. Už věděl, že být v čudu neznamena být jen ztracený pro ostatní, ale hlavně ztratit sám sebe. A to už nechtěl nikdy zažít, protože dostat se z čudu zpět je malý zázrak.

Kresba: Ondřej Chytka, 3.A

A large bronze sculpture of a man riding a horse, suspended upside down from a circular skylight. The man is holding a spear or staff, and the horse is rearing up. The sculpture is the central focus of the image.

CAFE CAFE

A cafe with arched windows, visible through the central part of the image. The word 'CAFE' is written in large letters on the windows. People are sitting at tables inside the cafe.

KINO LUCERNA

ZA OPONOU VELEHOR

A poster for a movie or event, displayed on the left side of the image. The text 'KINO LUCERNA' is at the top, and 'ZA OPONOU VELEHOR' is the main title. The poster shows a person in a snowy landscape.

KAVARNA KAVARNA LUCERNA

Signage for a cafe or shop, located below the central windows. The word 'KAVARNA' is repeated twice, and 'LUCERNA' is on the right.

www.jaroslava.cz DESIGNED BY JAR CZECH DESIGN WIT

Text on a sign or advertisement, located on the right side of the image. It includes a website URL and design credits.